

"לשיכים בעיניכם ולצנינים בעידיכם" – חיזוי הבעיה הפלסטינית ופתרונה!

דרש רבי דוסתאי דמן בירי מאי דכתיב ויגידו לדוד לאמר הנה פלישתים נלחמים בקעילה והמה שוסים את הגרנות תנא קעילה עיר הסמוכה לספר היתה והם לא באו אלא על עסקי תבן וקש דכתיב והמה שוסים את הגרנות וכתוב וישאל דוד בה' לאמר האלך והכיתי בפלשתים האלה ויאמר ה' אל דוד לך והכית בפלשתים והושעת את קעילה

רמב"ם יד החזקה - הלכות שבת פרק ב
גוים שצרו על עיירות ישראל אם באו על עסקי ממון אין מחללין עליהן את השבת ואין עושין עמהן מלחמה ובעיר הסמוכה לספר אפי' לא באו אלא על עסקי תבן וקש יוצאין עליהן בכלי זיין ומחללין עליהן את השבת
...ומצוה על כל ישראל שיכולין לבוא לצאת ולעזור לאחיהם שבמצור ולהצילם מיד הגוים בשבת ואסור להן להתמהמה למוצאי שבת!...

שר"ע אורח חיים סימן שכט
(ו) עכו"ם שצרו על עיירות ישראל .... ובעיר הסמוכה לספר אפילו לא באו אלא על עסקי תבן וקש מחללין עליהם את השבת: הגה: ואפילו לא באו עדיין אלא רוצים לבא (א"ת):

משנה ברורה סימן שכט
אפילו לא באו וכו' - ר"ל כשהקול יוצא שרוצים לבוא אעפ"י שלא באו עדיין מותר ללבוש כלי זיין לשמור ולעשות קול בעיר כדי שלא יבואו! דאין מדקדקין בפק"נ:

אור החיים על במדבר פרק לג פסוק נה
(נה) ואם לא תורישו וגו' והיה וגו' לדבריהם ז"ל שאמרו (מגילה י:): כל מקום שנאמר והיה הוא לשון שמחה, כאן נתכוון לומר שהגם שהם יותירו אותם לצד הרצון והשמחה בהם לצורכיהם, הוא מבשרם שיהיו לשיכים וגו':

וצררו אתכם על הארץ וגו' - פירוש לא מלבד שיחזיקו בחלק מהארץ שלא זכיתם בו, אלא גם חלק שזכיתם בו אתם וישבתם בו, וצררו אתכם על חלק שאתם יושבים בו, לומר קומו צאו ממנו...

- האם חלים עקרונות אלו גם בתקופתנו - טרם בא המשיח?
- האם מסירת שטחי א"י תמורת "הסכם-שלום" אפשר להתירה מפני פיקוח נפש שדוחה איסור "לא תחנם"?
- האם האיסור לאפשר לגויים ישיבה בארצנו - חלה גם על הערבים שאינם "עובדי אלילים"?

תלמוד בבלי מסכת עירובין דף מה/א
אמר רב יהודה אמר רב נכרים שצרו על עיירות ישראל.... ובעיר הסמוכה לספר אפילו לא באו על עסקי נפשות אלא על עסקי תבן וקש יוצאין עליהן בכלי זיין ומחללין עליהן את השבת אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן ובבל כעיר הסמוכה לספר דמא ותרגומא: נהרדעא

שר"ע עירובין דף מה/א
לספר - עיר שמנדלת צין גבול ישראל לגבול האומות, יוצאין עליהם [א] שמא ילכדו [ב] ומשם תהא נוחה הארץ ליכבש לפניהם:

ספר במדבר פרק לג

(נ) וידבר ידוד אל משה בערבית מואב על ירדן ירחו לאמר: (נא) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי אתם עברים את הירדן אל ארץ כנען:

(נב) והורשתם את כל ישיבי הארץ מפניכם ואפדתם את כל משביתם ואת כל צלמי מסכתם תאבדו ואת כל במותם תשמידו:

(נג) והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אתה:

רש"י על במדבר פרק לג פסוק נג

(נג) והורשתם את הארץ - והורשתם אותה מיושביה ואז וישבתם בה תוכלו להתקיים בה ואם לאו לא תוכלו להתקיים בה:

(נה) ואם לא תורישו את ישיבי הארץ מפניכם והיה אשר תותירו מהם לשבים בעיניכם ולצנינים בצדיכם וצררו אתכם על הארץ אשר אתם יושבים בה: (נו) והיה כאשר דמיתו לעשות להם אעשה לכם:

רש"י על במדבר פרק לג פסוק נה

לשכים בעיניכם - ליתדות המנקרות עיניכם. תרגום קל יתדות שכיאל: ולצנינים - פותרים צו הפותרים לשון מסוכת קוליס הסוכנת אתכם לסגור ולכלוא אתכם מאין יוצא ובא: וכררו אתכם. כתרגומו:

תרגום אונקלוס

(נה) ואם לא תתרכון ית יתבי ארעא מן קדמיכון ויהי די תשארון מנהון לסייען נטלן זין לקבליכון ולמשרין מקפנכון ויעיקון לכון על ארעא די אתון יתבין בה:

- ☒ מדוע לא המליצה ההלכה להתייעץ ב"מומחה" כמו לגבי חולה בשבת?
- ☒ החשש מה"צרים" הוא "ספק-ספיקא" וכשיוצאין עליהן בכלי זיין – וּדְאֵי פִיקוּ"נ + וּדְאֵי חִילוּל שַׁבַּת הַמוֹנִי [ברי ושמא – ברי עדיף]
- ☒ למה לא ללכת בשיטת יעקב אבינו [להקדים "דורון" במטעם הסתבכות במלחמה]?
- ☒ ומה עם "וקראת אליה לשלום"?...

אלא ההלכה מלמדתנו "יסוד חדש":
מסירת הקש ותבן על בסיס הבטחה להסרת המצור היא [מלבד ה"נאמנות-המפוקפקת" של הגוי]

שיקול מדיני סובייקטיבי
המבוסס על "ציפיה להתנהגות אנוש" [בעל בחירה]

לעומת

פתיחת שערי העיר מהווה "פירצה בטחונית" בהווה [הסרת הסורג וברית... כשל המערכת החיסונית...]
הימור על חיה של אומה שלימה

זהו נתון אובייקטיבי
ואין כאן התכחשות לערך ה"שלום" – אדרבא!

199 בראשית פרק לו

(ו) וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת נָשָׂיו וְאֶת בָּנָיו וְאֶת בְּנֵי יֵשׁוּבָה וְאֶת כָּל נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת מִקְנֵהוּ וְאֶת כָּל בְּהֵמָתוֹ וְאֶת כָּל קְנִינֵי אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ אֶל אַרְצָא מְפָנֵי יַעֲקֹב אַחִיו: (ו)
פי ה'יה רכושם רב משבת יחדו ולא יכלה ארץ מגוריהם לשאת אתם מפני מקניהם:

רש"י על בראשית פרק לו פסוק ו

(ו) וילך אל ארץ - לגור בארץ ימלא...

[דורון?.... גמלים... חמורים... שטחים?]

ה"שלו" כהאכה:

רמב"ם יד החזקה - הלכות מלכים פרק ו
(א) אין עושין מלחמה עם אדם בעולם עד שקוראין לו שלום אחד מלחמת הרשות ואחד מלחמת מצוה שנאמר כי תקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום אם השלימו וקבלו שבע מצות שנצטוו בני נח עליהן אין הורגין מהן נשמה והרי הן למס שנאמר יהיו לך למס ועבדוך ... והעבדות שיקבלו הוא שיהיו נבזים

ושפלים למטה ולא ירימו ראש בישראל אלא יהיו כבושים תחת ידם ולא יתמנו על ישראל לשום דבר שבעולם והמס שיקבלו שיהיו מוכנים לעבודת המלך בגופם וממונם ...

קל וחומר למסור להם ביזמתנו שליטה ב"שטחים"!
זו לא שאלה של "לא תחנם" ו"לא יישבו בארץ"
הנדחים מפני "פיקוח נפש" ובפרט שאינם עובדי אילים!

אבל ישנם שני פסוקים [נב-נג]:

חשש דתי וחשש בטחוני

השאלה היא:

"לוותר או להיותר?"

כתרון גנדי או כתרון אוגנדי?

זו דעת ההלכה לדורותיה ואין חולק על כך!

אקדים אפיקה וסנהריב

משנה מסכת פסחים פרק ד

(ט) ששה דברים עשה חזקיה המלך, על שלשה הודו לו, ועל שלשה לא הודו לו.... על שלשה לא הודו לו, קצין דלתות של היכל ושגזן למלך אשור, ולא הודו לו.

☒ האם אפשר ללמוד מכאן שאין דעת חכמים נוחה מנסיונות שלום פייסניים?

☒ או שמא רק בדורו של חזקיהו הצדיק – יכלו לסמוך על הנס, אבל לא בדור כשלנו?

והאלכה:

א.

המוסר שטחים לאויבנו [ומפקיד בטחוננו בדרך הטבע]

הוא זה שסומך על הנס

סימן שכ"ט מלמדנו שאין לסמוך על הנס

[שהזאב יגור עם הכבש]

אלא יש לשמור על הסורגים ולא להסירם!

ב.

**תקדים חזקיהו וסנהריב אינו מקרה חריג
אלא אדרבא משם למדים כיצד צריך לנהוג**

199 דברי הימים ב פרק לב

(א) אַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהָאֲמַת הָאֵלֶּה בָּא סְנַהֲרִיב מֶלֶךְ אַשׁוּר וַיָּבֵא בִיהוּדָה וַיִּחַן עַל הָעָרִים הַבְּצֻרוֹת וַיֹּאמֶר לְבַקְעָם אֵלָיו: (ב) וַיֵּרָא יְחִזְקִיָּהוּ כִּי בָא סְנַהֲרִיב וּפָנָיו לְמִלְחָמָה עַל יְרוּשָׁלָּם: (ג) וַיִּזְעַץ עִם שָׂרָיו וַגְּבָרָיו לְסַתֵּם אֶת מִימֵי הָעֵינֹת אֲשֶׁר מֵחוּץ לָעִיר וַיִּעֲזְרוּהוּ: (ד) וַיִּקְבְּצוּ עִם רֹב וַיִּסְתַּמוּ אֶת כָּל הַמַּעֲיָנוֹת וְאֶת הַנְּחָל הַשֵּׁטֶף בְּתוֹךְ הָאָרֶץ לֵאמֹר לְמָה יָבֹאוּ מַלְכֵי אַשׁוּר וּמִצְאוּ מֵיָם רַבִּים:

(ה) וַיִּתְחַזַּק וַיִּבֶן אֶת כָּל הַחוּמָה הַפְּרוּצָה וַיַּעַל עַל הַמַּגְדָּלוֹת וְלַחֻצָה הַחוּמָה אַחֲרָת וַיִּתְחַזַּק אֶת הַמְּלוֹאֵי עִיר דָּוִד וַיַּעַשׂ שְׁלַח לְרֹב וּמַגְנִים: (ו) וַיִּתֵּן שָׂרָיו מַלְחָמוֹת עַל הָעָם וַיִּקְבְּצוּ אֵלָיו אֶל רְחוּב שֶׁעַר הָעִיר וַיְדַבֵּר עַל לְבָבָם לֵאמֹר: (ז) חֲזָקוּ וְאַמְצוּ אֵל תִּירָאוּ וְאַל תַּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשׁוּר וּמַלְפָּנֵי כָּל הַחַמוֹן אֲשֶׁר עִמּוֹ כִּי עִמָּנוּ רַב מֵעַמּוֹ: (ח) עִמּוֹ זְרוּעַ בָּשָׂר וְעִמָּנוּ יְדוּד אֱלֹהֵינוּ לְעֲזָרְנוּ וְלַהֲלַחֵם מִלְחָמָתֵנוּ וַיִּסְמְכוּ הָעָם עַל דְּבָרֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה:

אמנם "קיצץ דלתות ההיכל" לשם "דורון-כלכלי", אבל לא חלם למסור לו חלקים מהעיר.

ומה ש"לא הודו לו חכמים" – לא בגלל שהם נגד דורון, אלא מפני שחשבו זאת ל"השפלה-מוגזמת" לפגוע ב"היכל".

ואין זה דין הנוגע רק ל"קדושת הארץ" [המובטחת]

אלא גם ב"שטחים" שאינם בגבולות הארץ

בהם אין "לא תחנם" ולא "קדושת ארץ ישראל"

אבל יש חשש פיקוח נפש אוניברסאלי

[והראיה: נהרדעא שבבל]

וכפריט לאור הקבלה

בב"א כ"ב"א כ"ב"א כ"ב"א כ"ב"א

פ"ס"ה זיאולאקאפ"א = פ"ס"ה כ"ב"א כ"ב"א